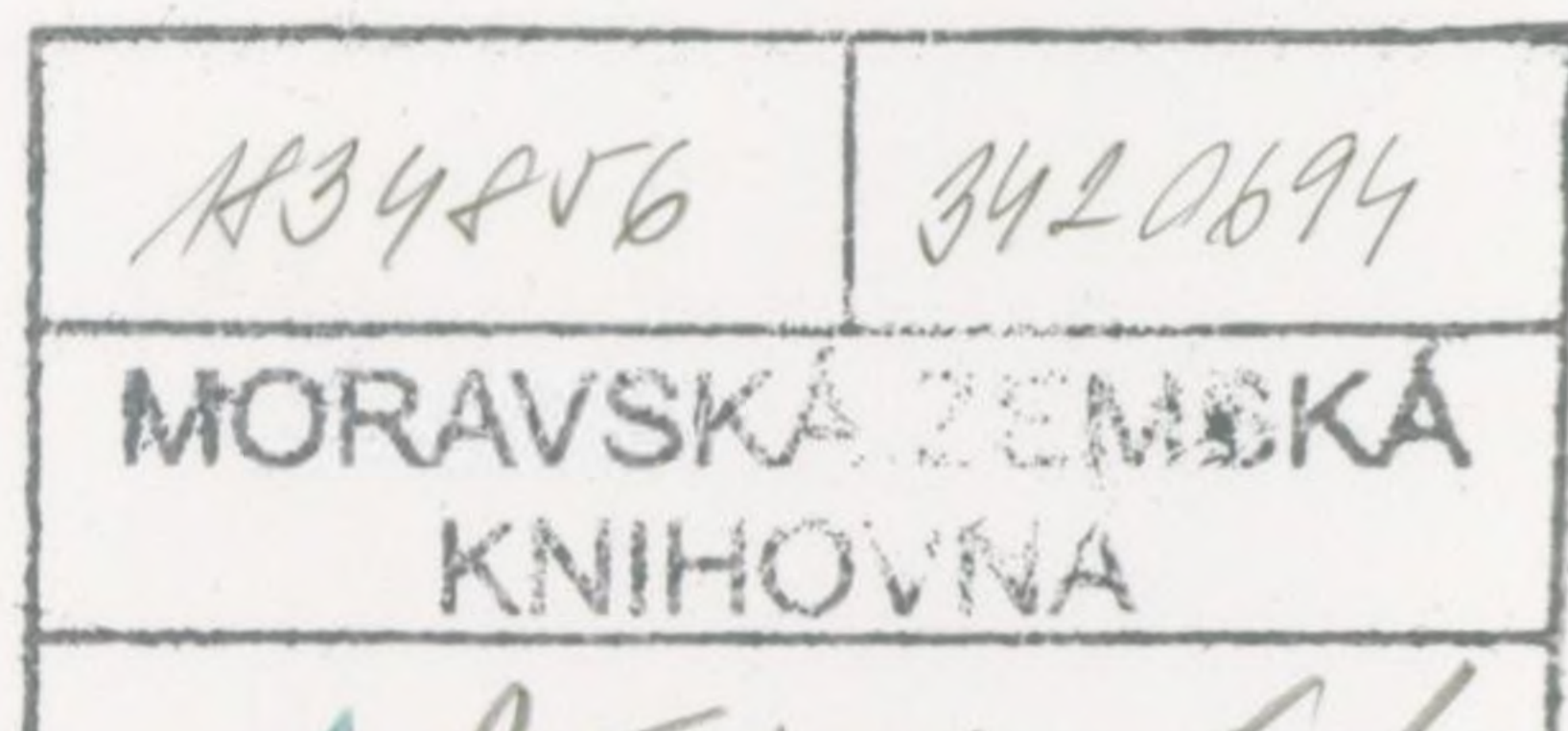


Poděkování ...	10
Úvod ...	11
Metody práce a analýza pramenů ...	13
Šlechtické tituly a oslovení ...	15
1. LOBKOWICZOVÉ V ČESKÉM KRÁLOVSTVÍ A ROUDNICKÁ KNÍŽECÍ LINIE ...	17
1.2. Polyxenin boj o koupi beřkovického panství ...	20
2. PANSTVÍ DOLNÍ BEŘKOVICE A JEHO SPRÁVA DO ROKU 1848 ...	25
2.1. Fideikomis a správa rodového jmění ...	25
2.2. Vymezení beřkovického panství ...	27
2.3. Správa panství ...	29
2.4. Beřkovický dvůr ...	33
3. EKONOMICKÉ POMĚRY A ROBOTNÍ POVINNOSTI OBYVATEL PANSTVÍ DO ROKU 1848 ...	36
3.1. Pozemková evidence a daňové zatížení poddaných ...	36
3.2. Poddanství a robota – „Od nevidím do nevidím“ ...	48
3.3. Selské povstání v roce 1680 ...	55
4. OD MECENÁŠE BEETHOVENA K OSIŘELÉMU JOSEFU ...	59
4.1. Kníže Josef František Maxmilián ...	59
4.2. Marie Karolína princezna ze Schwarzenbergu ...	63
4.3. Požár na plese ...	64
4.4. Osiřelý Josef ...	66
5. NA PRAHU REVOLUCE 1848 ...	69
5.1. Hořínská Anna Berta princezna ze Schwarzenbergu ...	69
5.2. Petice beřkovických poddaných ...	77
5.3. Josef za revolučních událostí roku 1848 ...	81
5.4. Josef uprostřed červnových bouří ...	87
5.5. Josef generálním pobočníkem císaře Ferdinanda V. ...	91
5.6. Vyvazování pozemků z robotního břemene ...	95
6. BUDOVÁNÍ RODINNÉHO ZÁZEMÍ – ZÁMKY A PALÁCE ...	97
6.1. Vintířovský zámek a pražské paláce ...	97
6.2. Přestavba beřkovického zámku a hospodářských částí ...	99
7. PRVNÍ GENERACE BEŘKOVICKÉ VĚTVE LOBKOWICZŮ ...	121
7.1. Výchova a vzdělávání princů a princezen ...	121
7.2. Josefova rodina na zámku ...	126
7.3. Malířka Berta ze zámecké kaple ...	136
7.4. Vládkyně na zámku „Čertice kněžna Zdenka“ ...	140
7.5. Zámecké služebnictvo za Josefa Lobkowicze ...	148
7.6. Zvyky, tradice a každodennost ...	151
8. DĚDIČNÝ PRINC FERDINAND „FEDE“ ...	157
8.1. V čele Jednoty pro povznesení hudby ...	162



- 8.2. Lobkowiczové a jejich zemské vlastenectví ...169
- 8.3. Lobkowiczové v obecní a okresní samosprávě ...173
- 8.4. Ferdinand předsedou Zemědělské společnosti pro království České ...177
- 8.5. Ferdinand členem Strany konzervativního velkostatku ...184
- 8.6. Ferdinand poslancem zemského sněmu Českého království ...192
- 8.7. Ferdinand jako smiřovatel uprostřed česko-německých národnostních sporů ...197
- 8.8. Ferdinand strážcem české samosprávy ...201
- 8.9. Konec české samosprávy – rezignace nejvyššího maršálka ...221
9. OBČANSKÉ A NÁBOŽENSKÉ POMĚRY NA PANSTVÍ DOLNÍ BEŘKOVICE ...229
- 9.1. Pěstování hmotného a duševního blahobytu dělnictva ...229
- 9.2. Svatojosefská jednota a projevy lidové zbožnosti na panství ...240
- 9.3. Duchovní správa a patronátní úřad ...253
- 9.4. Zámecká kaple svatého Zdeňka a Josefa ...266
10. KULTURNÍ A SOCIÁLNÍ AKTIVITY LOBKOWICZŮ ...273
- 10.1. Zámecká knihovna ...273
- 10.2. Lobkowiczský archiv ...283
- 10.3. Charitativní činnost zámeckých dam ...287
- 10.4. Filantropie a sociálně podpůrné zajištění na velkostatku ...293
11. ŠKOLSTVÍ A KNÍŽECÍ DÍVČÍ ŠKOLA A OPATROVNA ...303
- 11.1. Příchod školských sester do Dolních Beřkovic ...308
- 11.2. Vznik obecné školy a začátek konce školy klášterní ...320
- 11.3. Zrušení klášterní dívčí školy v Dolních Beřkovicích ...324
- 11.4. Odchod školských sester z Dolních Beřkovic ...327
12. LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ZELENÍ HÁJOVÉ ...338
- 12.1. Lesní hospodářství a lesnický personál ...342
- 12.2. Lesu a lovu zdar! – knížecí hony ...352
- 12.3. Honební podmínky za první republiky ...368
- 12.4. Lesní správa a péče o lesní kulturu za první republiky ...375
- 12.5. Lesnictví za druhé světové války ...391
- 12.6. Kapitola z kroniky jezerské myslivny ...396
- 12.7. Košíkáři a prutníky ...402
13. ZÁMECKÉ ZAHRADY ...405
- 13.1. Zámecké kuchyňské zahrady u Labe ...405
- 13.2. Pěstírna bource morušového jako soukromý podnik kněžny Zdenky ...413
- 13.4. Nová květinářská, zelinářská a ovocnářská zahrada ...415
- 13.5. Lístková sušárna na ovoce ...426
14. BEŘKOVICKÉ VINAŘSTVÍ, PARK A VEŘEJNÁ ZELENĚ ...428
- 14.1. Renesance českého vinařství ...428
- 14.2. Národnostní charakter beřkovického vinařství ...460
- 14.3. Sloučení beřkovického a mělnického vinařství ...462
- 14.4. Krajinářská úprava a péče o veřejné prostranství a komunikace, aneb okrašlování
obce Dolnobeřkovické ...466
- 14.5. Zámecký park ...472

15. SPRÁVA VELKOSTATKU A HOSPODÁŘSTVÍ V LETECH 1848–1918 ...485
- 15.1. Vrchní ředitelství statků a ústřední správa ...485
 - 15.2. Stavební proměny dvora v Dolních Beřkovicích ...496
 - 15.3. Život na panských dvorech ...503
 - 15.4. Živočišná produkce na velkostatku ...517
 - 15.5. Rostlinná produkce na velkostatku ...529
 - 15.6. Působení Františka Horského na velkostatku a rolníky v Dolních Beřkovicích ...533
 - 15.7. Zemědělská technika a nářadí na velkostatku ...546
 - 15.8. Hospodářské výstavy a zemědělská osvěta ...553
 - 15.9. Pachtý knížecích dvorů ...559
 - 15.10. Kazdové a sezónní námezdní síly ...567
16. DALŠÍ PROVOZOVNY A PODNIKATELSKÉ AKTIVITY LOBKOWICZŮ ...571
- 16.1. Knížecí cukrovar, přívozy a rybolov ...571
 - 16.2. Mlýn, pivovary a hostince ...579
 - 16.3. Podzemní opukové lomy ve Vehlovicích ...607
17. OSUDY BEŘKOVSKÝCH PRINCŮ A VÁLEČNÉ UDÁLOSTI ...611
- 17.1. Mladá kráska princezna Ida ...611
 - 17.2. Poslední princové dolnobeřkovští ...618
 - 17.3. Princ Leopold obětí tragické vzduchoplavby? ...634
 - 17.4. Lobkowiczové a Beřkovice za války ...637
 - 17.5. Beřkovští princové na bojišti první světové války ...641
 - 17.6. Leopoldova taktická sebeobrana na ruském bojišti ...651
 - 17.7. Zdenko pobočníkem posledního císaře a českého krále ...653
 - 17.8. Monarchistické spiknutí – Lobkowicz na trůn? ...657
18. LOBKOWICZOVÉ NA PRAHU PRVNÍ REPUBLIKY ...661
- 18.1. Komunistický puč na sklonku roku 1920 v Dolních Beřkovicích ...661
 - 18.2. Leopold v čele svazu velkostatkářů a pozemkové reformy ...667
19. ŽIVOT NA ZÁMKU A VE VILE OD KONCE 19. STOLETÍ DO PRVNÍ REPUBLIKY ...679
- 19.1. Císařův důvěrník a princezna Františka Montenuovo ...679
 - 19.2. Dědic beřkovického velkostatku princ Leopold ...681
 - 19.3. Leopoldovo dobrodružné safari do nitra černého kontinentu ...686
 - 19.4. Život princů a princezen v Dolních Beřkovicích ...691
 - 19.5. Ferdinandova poslední cesta do Itálie ...699
 - 19.6. Zámecká vila a čtyři princezny ...706
 - 19.7. Krádeže v zámecké vile ...712
 - 19.8. Strážce lobkowiczského panství Otakar Wollman ...717
 - 19.9. Leopoldova smrt v máji roku 1933 ...727
 - 19.10. Josef Ferdinand z Cítova – naděje v pokračování beřkovické větve ...731
20. ZÁMECKÉ SLUŽEBNICTVO ...735
- 20.1. Sociálně-ekonomické zařazení panských zaměstnanců ...735
 - 20.2. Od lokaje ke komorníkovi – poslední mužský na zámku Václav Breuer ...748
 - 20.3. Šoféři, automobilismus a Autoklub Mělník ...752
 - 20.4. Knížecí a obvodní lékaři ...765

21. PODNIKATELSKÉ AKTIVITY, HOSPODÁŘSTVÍ A ŽIVOT NA PANSKÉM DVOŘE OD ROKU 1918 DO ZESTÁTNĚNÍ ...770
- 21.1. *Nová podnikatelská strategie* ...770
- 21.2. *Beřkovický dvůr, pachtýři a noví vlastníci zbytkových dvorů* ...773
- 21.3. *Typologie deputátních staveb* ...780
22. POSLEDNÍ VĚCI LOBKOWICZŮ/MEMENTO MORI ...788
- 22.1. *Testamenty, obřady a rituály smrti* ...788
- 22.2. *Krypta v kostele svatého Václava v Roudnici nad Labem* ...796
- 22.3. *Konvent kapucínskému kláštera* ...806
- 22.4. *Památeční předměty a festivity jako kolektivní paměť* ...810
23. VE STÍNU HÁKOVÉHO KŘÍŽE A KOMUNISMU ...815
- 23.1. *Dolní Beřkovice a Lobkowiczové na pomezí německé říše* ...815
- 23.2. *Vnucená správa na velkostatek* ...821
- 23.3. *Svatební dny posledních beřkovických princezen* ...823
- 23.4. *Na konci války* ...841
- 23.5. *Znárodnění lobkowiczského majetku v roce 1948* ...843
- 23.6. *Znárodnění lesnické správy v roce 1948* ...846
- 23.7. *Likvidace zámeckého inventáře* ...849
- 23.8. *Život poslední kněžny v Dolních Beřkovicích a staronoví obyvatelé zámeckých budov* ...853
24. ŽIVOT V EMIGRACI A V ČESKOSLOVENSKU ANEB V HLEDÁČKU STÁTNÍ BEZPEČNOSTI ...857
- 24.1. *Konec diplomacie pro Československo – emigrace rodiny Schwarzenbergů* ...857
- 24.2. *Dobrozenští a jejich dramatický útěk* ...861
- 24.3. *Osudy dalších šlechtičen* ...869
- 24.4. *Kněžnou na dálku – korespondence s Beřkovskými, návraty do vlasti a restituce* ...873

Summary ...875

Prameny a literatura ...886

Seznam zkratk ...897

Rejstřík zeměpisných názvů ...898

Jmenný rejstřík ...906